



REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO  
GJYKATA KUSHTETUESE  
УСТАВНИ СУД  
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 26. maja 2020. godine  
Br. ref.:RK 1571/20

## REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

**slučaju br. KI127/19**

Podnosilac

**Benizar Berisha**

**Ocena ustavnosti rešenja Apelacionog suda Ac. br. 4988/18 od 13. marta  
2019. godine**

### USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica  
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika  
Bekim Sejdiu, sudija  
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija  
Gresa Caka-Nimani, sudija  
Safet Hoxha, sudija  
Radomir Laban, sudija  
Remzije Istrefi-Peci, sudija i  
Nexhmi Rexhepi, sudija

#### **Podnosilac zahteva**

1. Zahtev je podnela Benizar Berisha (u daljem tekstu: podnositeljka zahteva), koju zastupaju advokati Arianit Koci i Nora Velii.

## **Osporena odluka**

2. Podnositeljka zahteva osporava ustavnost rešenja [Ac.br.4988/18] Apelacionog suda od 13. marta 2019. godine (u daljem tekstu: osporena presuda), koju je primila 3. aprila 2019. godine.

## **Predmetna stvar**

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporene rešenja, kojom su, prema navodima podnositeljke zahteva, povredena njena prava zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

## **Pravni osnov**

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik).

## **Postupak pred Ustavnim sudom**

5. Dana 2. avgusta 2019. godine, zahtev je predat u pošti, a 14. avgusta 2019. godine, registrovan u Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 20. avgusta 2019. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Remziju Istrefi-Peci za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Arta Rama-Hajrizi (predsedavajuća), Bekim Sejdiu i Selvete Gërxhaliu-Krasniqi (članovi).
7. Dana 2. septembra 2019. godine, Sud je obavestio podnositeljku o registraciji zahteva i poslao kopiju zahteva Apelacionom sudu u skladu sa zakonom.
8. Dana 13. maja 2020. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

## **Pregled činjenica**

U vezi sa slučajem koji se nalazi pred nama, sprovedena su dva seta postupaka.

### *Parnični postupak*

9. Dana 16. juna 2015. godine, podnositeljka zahteva je podnela tužbeni zahtev Osnovnom sudu u Prištini, u kojem je tražila: (i) poveravanje, staranje i vaspitavanje deteta O.M. i (ii) dosuđivanje alimentacije, sa predlogom da

mesečni iznos naknade na ime alimentacije bude 300€ (trista evra) sve dok postoje zakonski uslovi za to.

10. Dana 2. oktobra 2017. godine, Osnovni sud u Prištini je presudom [C. br. 1395/15] delimično usvojio tužbeni zahtev podnositeljke zahteva i odlučio: (i) da dete O.M. poveri podnositeljki zahteva (majci) na staranje i vaspitanje i (ii) obavezao tuženog (bivšeg supruga) da podnositeljki zahteva na ime alimentacije isplaćuje mesečni iznos u visini od 200€ (dvesta evra), počev od dana podnošenja tužbenog zahteva, odnosno 16. juna 2015. godine i sve dok postoje zakonski uslovi za to. Protiv ove presude, bivši suprug podnositeljke zahteva je u zakonskom roku izjavio žalbu Apelacionom sudu kojom je osporio visinu mesečnog iznosa alimentacije.
11. Dana 11. juna 2018. godine, Apelacioni sud je presudom [AC. br. 1302/2018], preinačio presudu Osnovnog suda u Prištini [C. br. 1395/15] od 2. oktobra 2017. godine, na taj način što je umanjio visinu mesečnog iznosa alimentacije sa 200 € (dvesta evra) na 150 € (sto pedeset evra), počev od dana podnošenja tužbenog zahteva, odnosno 16.06.2015. godine pa nadalje sve dok postoje zakonski uslovi za to.

#### *Izvršni postupak*

12. Dana 1. avgusta 2018. godine, na osnovu presude [Ac. br. 1302/2018] Apelacionog suda od 11.06.2018. godine, podnositeljka zahteva je podnela Osnovnom sudu u Prizrenu zahtev za izvršenje nakupljenog iznosa alimentacije u visini od 5.500 € (pet hiljada petsto evra) (predmet izvršenja).
13. Dana 28. jula 2018. godine, Osnovni sud u Prizrenu, ogranak u Suvoj Reci je rešenjem [Cp. br. 82/2018], usvojio zahtev podnositeljke za izvršenje ukupnog iznosa u visini od 5.500 € (pet hiljada petsto evra).
14. Dana 6. septembra 2018. godine, bivši suprug podnositeljke zahteva podneo je Osnovnom sudu u Prizrenu, ogranak u Suvoj Reci prigovor protiv rešenja [Cp. br. 82/2018] od 28. jula 2018. godine, tvrdeći da je on, u periodu 2015-2017 godine, isplatio jedan deo ukupnog iznosa alimentacije.
15. Dana 21. septembra 2018. godine, podnositeljka zahteva podnela je odgovor na prigovor, kojim je tražila da se prigovor koji je podneo njen bivši suprug odbije, te da se ostavi na snazi rešenje [Cp. br. 82/2018] Osnovnog suda u Prizrenu, ogranak u Suvoj Reci od 28. jula 2018. godine.
16. Dana 1. oktobra 2018. godine, Osnovni sud u Prizrenu, ogranak u Suvoj Reci je rešenjem [Cp. br. 82/2018], delimično usvojio kao osnovan prigovor bivšeg supruga podnositeljke zahteva i utvrdio iznos ukupne obaveze u visini od 4.700 € (četiri hiljada sedamsto evra).
17. Dana 17. oktobra 2018. godine, Osnovni sud u Prizrenu, ogranak u Suvoj Reci, doneo je odluku o ispravci svog rešenja [Cp. br. 82/2018] od 1. oktobra 2018. godine, u kojoj je izmenio visinu duga sa 4.700 € (četiri hiljada sedamsto evra) na ukupno 2.800 € (dve hiljade osamsto evra), sa obrazloženjem da je bivši

suprug podnositeljke zahteva, u periodu 2015-2017 godine, izmirio jedan deo obaveze u visini od 2.750 € (dve hiljade sedamsto pedeset evra).

18. Dana 18. oktobra 2018. godine, podnositeljka zahteva je izjavila žalbu Apelacionom sudu protiv rešenja Osnovnog suda u Prizrenu, ogranak u Suvoj Reci od 1. i 17. oktobra 2018. godine, zbog navodnih povreda odredaba Zakona o izvršnom postupku (ZIP).
19. Dana 13. marta 2019. godine, Apelacioni sud je rešenjem [Ac. br. 4988/18], odbio, kao neosnovanu, žalbu podnositeljke zahteva i potvrdio, kao pravilna, rešenja Osnovnog suda u Prizrenu, ogranak u Suvoj Reci od 1. i 17. oktobra 2018. godine, sa sledećim obrazloženjem: *„Materijalno pravo u ovom parničnom predmetu, ne samo da je pravilno primenjeno u pogledu obaveze dužnika da se naplate sredstva za alimentaciju u odnosu na poverioca, već je isto pravilno primenjeno i u pogledu visine“*.
20. Dana 7. maja 2019. godine, podnositeljka zahteva je protiv rešenja [Ac. br. 4988/18] Apelacionog suda od 13. marta 2019. godine, podnela predlog Državnom tužilaštvu da se zbog bitnih povreda procesnog zakona podigne zahtev za zaštitu zakonitosti pred Vrhovnim sudom.
21. Dana 15. maja 2019. godine, Kancelarija državnog tužioca, obaveštenjem KMLC. br. 83/2019, obaveštava podnositeljku zahteva da njen predlog za podnošenje zahteva za zaštitu zakonitosti nije usvojen, uz sledeće obrazloženje: *„navodi istaknuti u vašem predlogu nisu dovoljni za podnošenje zahteva za zaštitu zakonitosti u skladu sa članom 247.1 tačka a) i b) Zakona o parničnom postupku“*.

### **Navodi podnositeljke zahteva**

22. Podnositeljka zahteva navodi da su osporenim rešenjem povređena njena prava zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP.
23. Podnositeljka zahteva konkretno navodi da je:

*„...Apelacioni sud u svojstvu izvršnog drugostepenog suda, kršio načelo Res Judicata i načelo pravne sigurnosti, jer je otvorio pitanje odlučeno presudom Apelacionog suda Ac. br. 1302/2018 od 11.06.2018. godine, konačna i izvršna – referisan ovoj žalbi kao odluka drugostepenog parničnog suda ili odluka Res Judicata. Stoga, ovim je prekršeno pravo podnositeljke zahteva na pravično i nepristrasno suđenje, garantovano članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP“*.
24. Podnositeljka zahteva dalje naglašava da su:

*„... prvostepeni izvršni sud i drugostepeni izvršni sud [...] prekršili njeno ustavno pravo zagarantovano članom 31. Ustava, kada su se upustili u razmatranje visine duga određenog presudom Osnovnog suda u Prištini C. br. 1395/2015 od 02.10.2017. godine, preinačenom presudom*

*Apelacionog suda Ac. br. 1302/2018 od 11.06.2018. godine, koja je postala pravosnažna, konačna i izvršna (res judicata odluka).*

*Prvostepeni izvršni sud i drugostepeni izvršni sud su imali zadatak da izvrše pravosnažnu, konačnu i izvršnu odluku u skladu sa odredbama ZIP-a, a ne da se upuštaju u razmatranje visine duga i na taj način odrede drugi epilog za podnositeljku zahteva koji se razlikuje od sadržaja presude parničnog suda, koja je trebalo da se izvrši (res judicata odluka)“.*

*(...)*

25. Što se tiče izmene ukupnog iznosa izvršenja, podnositeljka zahteva navodi: *„drugostepeni i prvostepeni sud, kao izvršni organi, potkrepljuju u obrazloženju da je dužnik - B.M. izmirio jedan deo duga koji je bio dužan da izmiri na osnovu presude Osnovnog suda u Prištini C. br. 1395/2015 od 02.10.2017. godine, preinačene presudom Apelacionog suda Ac. br. 1302/2018 od 11.06.2018. godine. Drugostepeni izvršni sud je naveo da se iz transkripta transakcija koji je predočio dužnik - B.M. vidi da je isti izmirio jedan deo duga od 18.08.2015. godine do 04.07.2017. godine“.*
26. Podnositeljka zahteva ističe da je *„u kontinuitetu naglašavala i naglašava da novčani doprinos od dužnika-B.M., za izdržavanje maloletnog lica parničara, datira pre donošenja presuda, čije izvršenje je tražio poverilac. Podnositeljka zahteva naglašava da je periodični doprinos dužnika za izdržavanje maloletnog deteta pružen u periodu od 18.08.2015. godine do 04.07.2017. godine, dok su dve (2) presude čije izvršenje je traženo od 02.10.2017. godine i 11.06.2018. godine. Prema tome, dužnik nije imao mogućnost da izmiri “obavezu za alimentaciju” pre nego što mu je parnični sud dosudio tu obavezu presudom Apelacionog suda Ac. br. 1302/2018 od 11.06.2018. godine, kojom je preinačena presuda Osnovnog suda u Prištini C. br. 1395/2015 od 02.10.2017. godine“.*
27. Podnositeljka zahteva dalje dodaje da su *„dokazi koje je pružio dužnik-B.M. kako bi osporio visinu duga, irelevantni, zbog toga nijedan dokaz nije povezan sa razlozima prigovora koji su taksativno određeni u članu 71. ZIP-a. Kao što je prethodno navedeno, periodični doprinos dužnika-B.M. za izdržavanje maloletnog deteta pružen je u vremenskom periodu od 18.08.2015. do 04.07.2017. godine, što znači da ovaj doprinos datira pre nego što je nastala obaveza alimentacije odlukom parničnog suda (presuda Apelacionog suda Ac. br. 1302/2018 od 11.06.2018. godine, kojom je preinačena presuda Osnovnog suda u Prištini C. br. 1395/2015 od 02.10.2017. godine)“.*
28. Podnositeljka zahteva se u vezi sa svojim navodom poziva na nekoliko slučajeva Suda i tvrdi da su isti primenljivi u njenom slučaju. S tim u vezi, ona navodi:

*„Ustavni sud je u svojoj presudi u slučaju Vasilije Antović (KI25/18) naglasio da "pravo na pravično i nepristrasno suđenje podrazumeva da se pravosnažna i obavezujuća odluka (res judicata) mora smatrati nepovratnom odlukom". Isto tako, Evropski sud za ljudska prava (ESLJP)*

*u predmetu Brumărescu v. Rumunija, predstavka br. 28342/95, presuda od 28. oktobra 1999. godine, st. 61, naglašava "jedan od fundamentalnih aspekata vladavine prava je princip pravne sigurnosti, koji, između ostalog, zahteva da se u situaciji kada sudovi po nekom pitanju donesu konačnu odluku, ta odluka ne može da se dovodi u pitanje".*

*U predmetima Ryabykh protiv Rusije, br. 52854/99, ESLJP, presuda od 24. jula 2003. godine, st. 52, i Sovtransavto Holding protiv Ukrajine, predstavka br. 48553/99, stav 72, ESLJP naglašava da "nijedna strana ne polaže pravo da zahteva reviziju pravosnažne i obavezujuće sudske odluke samo zarad dobijanja mogućnosti za ponovno održavanje rasprave i ponovno odlučivanje o datom predmetu". "Kada to ne bi bio slučaj, preinačenje pravosnažne odluke bi dovelo do opšte atmosfere pravne neizvesnosti, čime bi se smanjilo poverenje javnosti u sudski sistem", kao što je utvrdio Ustavni sud u slučaju Rexhep Rahimaj (KI51/11), presuda od 2. jula 2012. godine, st. 22. Ostali slučajevi koji bi mogli da pomognu sudu u rešavanju ovog pitanja, a koji se odnose na načelo res judicata su: KI94/13, Avni Doli, Mustafa Doli, Zija Doli i Xhemile Osmanaj, presuda od 14. aprila 2014. godine; KI55/11, Fatmir Pirreci, presuda od 16. jula 2012. godine; KI132/15, Manastir Visoki Dečani, presuda od 20. maja 2016. godine; KI150/16, Mark Frrok Gjokaj, presuda od 31. decembra 2018. godine, KI122/17“.*

29. Na kraju, podnositeljka zahteva traži od Suda da proglasi zahtev prihvatljivim; da utvrdi povredu člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. Konvencije; da proglasi nevažećom osporenu presudu [Ac. br. 4988/18] Apelacionog suda od 13. marta 2019. godine i vrati istu na ponovno razmatranje.

### **Prihvatljivost zahteva**

30. Sud prvo razmatra da li su ispunjeni uslovi prihvatljivosti koji su propisani Ustavom i dalje precizirani Zakonom i Poslovníkom.
31. U tom smislu, Sud se prvo poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

*„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.*

*[...]*

*7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom“.*

*[...]*

32. U nastavku, Sud takođe razmatra da li je podnositeljka zahteva ispunila uslove prihvatljivosti, kao što je propisano Zakonom. S tim u vezi, Sud se prvo poziva na članove 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47.  
[Individualni zahtevi]

[...]

*„2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva“.*

Član 48.  
[Tačnost podneska]

*„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori“.*

Član 49.  
[Rokovi]

*„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...“.*

33. Što se tiče ispunjenja ovih uslova, Sud utvrđuje da je podnositeljka zahteva ovlašćena strana; da je iscrpela raspoloživa pravna sredstva; da je naglasila akt javnog organa koji osporava pred Sudom, odnosno rešenja [Ac. br. 4988/18] Apelacionog suda od 13. marta 2019. godine; takođe, naglasila je i ustavna prava i slobode za koje tvrdi da su joj povređene osporenim aktom, u skladu sa članom 48. Zakona, i podnela je svoj zahtev blagovremeno, u skladu sa članom 49. Zakona.
34. Pored toga, Sud razmatra da li je podnositeljka ispunila uslove prihvatljivosti propisane u pravilu 39. [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika. Pravilo 39 (2) Poslovnika utvrđuje uslove na osnovu kojih Sud može razmatrati zahtev, uključujući i uslov da zahtev nije očigledno neosnovan. Konkretno, pravilo 39 (2) propisuje da:
- „(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju“.*
35. Na osnovu spisa predmeta, Sud primećuje da podnositeljka zahteva osporava ustavnost rešenja [Ac. br. 4988/18] Apelacionog suda od 13. marta 2019. godine, kojom je u izvršnom postupku odlučeno da je njena žalba neosnovana i potvrđena rešenja Osnovnog suda u Prizrenu, ogranak u Suvoj Reci od 1. i 17. oktobra 2018. godine o smanjenju visine duga sa 5.500 € (pet hiljada petsto evra) na 4.700 € (četiri hiljada sedamsto evra), odnosno na 2.800 € (dve hiljade osamsto evra). Sud podseća da je ukupan iznos obaveze u visini od 5.500 € (pet hiljada petsto evra) (predmet izvršenja) utvrđen presudom [AC. br. 1302/2018] Apelacionog suda od 11. juna 2018. godine u parničnom postupku.
36. U nastavku, Sud podseća da su redovni sudovi u parničnom postupku prvobitno odlučili o građanskim pravima i obavezama i to: (i) o poveravanju i

staranju o detetu O.M. i (ii) određivanju mesečnog iznosa alimentacije (izdržavanja). Apelacioni sud je presudom [AC. br. 1302/2018] od 11. juna 2018. godine, potvrdio prvostepenu odluku u pogledu: (i) poveravanja deteta na staranje i vaspitanje i (ii) preinačio prvostepenu odluku u pogledu mesečnog iznosa obaveze za alimentaciju, na taj način što je mesečnu obavezu umanjio sa 200 € (dvesta evra) na 150 € (sto pedeset evra). U ovom slučaju, odluka Apelacionog suda je konačna.

37. Na osnovu napred navedenog, Sud primećuje da se suština navoda podnositeljke zahteva odnosi na činjenicu da su izvršni sudovi povredili suštinu "presuđene stvari" i samim tim povredili njeno pravo zagarantovano članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i članom 6. [Pravo na pravično suđenje] Konvencije. U okolnostima ovog slučaja, Sud će oceniti da li je osnovan navod podnositeljke zahteva, „da je odlukama izvršnih sudova povređena suština „presuđene stvari“ zagarantovane gore navedenim odredbama.
38. U tom smislu, Sud, na osnovu suštine navoda podnositeljke zahteva o povredi prava na pravično suđenje, podseća na sadržaj člana 31. Ustava i člana 6.1 EKLJP, koji propisuju:

*Član 31. Ustava*

*„1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.*

*2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda“.*

*Član 6.1 EKLJP*

*„1. Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama, ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona. Presuda se mora izreći javno, ali se štampa i javnost mogu isključiti s celog ili s dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne bezbednosti u demokratskom društvu, kada to zahtevaju interesi maloletnika ili zaštita privatnog života stranaka, ili u meri koja je, po mišljenju suda, neophodno potrebna u posebnim okolnostima kada bi javnost mogla da naškodi interesima pravde“.*

39. U tom smislu, Sud naglašava da su pitanja koja se odnose na pravosnažne ili *res judicata* odluke, u smislu člana 31. Ustava u vezi sa članom 6.1 EKLJP, detaljno protumačena sudskom praksom ESLJP-a, u skladu sa kojom je Sud, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, obavezan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom.
40. Sud, takođe, primećuje da su standardi i načela ustanovljena u sudskoj praksi ESLJP-a po pitanju poštovanja ili ukidanja pravosnažne, *res judicata* odluke,



sada već potvrđeni i utvrđeni i sudskim odlukama Ustavnog suda (vidi, između ostalog, slučaj br. KI94/13, podnosilac: *Avni Doli, Mustafa Doli, Zija Doli i Xhemile Osmanaj*, presuda od 14. aprila 2014. godine, slučaj br. KI132/15, *Manastir Visoki Dečani*, presuda od 20. maja 2016. godine, slučaj br. KI150/16, podnosilac: *Mark Frrok Gjokaj*, presuda od 31. decembra 2018. godine).

41. Shodno tome, u svetlu razmatranja navoda podnositeljke zahteva o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6.1 EKLJP, Sud će prvo izložiti opšta načela u vezi sa pravom na „pravnu sigurnost“ i poštovanjem pravosnažne, „res judicata“ odluke, zasnovano na standardima i načelima ustanovljenim sudskom praksom samog Suda i sudskom praksom ESLJP-a, koja će se u nastavku primeniti na okolnosti konkretnog slučaja.

### ***Opšta načela u vezi sa pravom na pravnu sigurnost i poštovanje pravosnažne (res judicata) sudske odluke***

42. Sud podseća da pravo na pravično i nepristrasno suđenje zahteva da se stvar koja je postala *res judicata* smatra nepovratnom, u skladu sa načelom pravne sigurnosti (vidi slučaj ESLJP-a *Brumărescu protiv Rumunije*, predstavka br. 28342/95, presuda od 28. oktobra 1999. godine, stav 61; vidi, takođe, slučaj Suda KI122/17, podnosilac: *Česká exportní banka A.S.*, presuda od 30. aprila 2018. godine, stav 149, i slučaj KI67/16, podnosilac: *Lumturije Voca*, rešenje o neprihvatljivosti od 4. januara 2017. godine, stav 87).
43. ESLJP je u vezi sa značajem poštovanja načela pravne sigurnosti utvrdio: „jedan od fundamentalnih aspekata vladavine prava je načelo pravne sigurnosti, koje, između ostalog, zahteva da se u situaciji kada su sudovi pravosnažno odlučili o nekom pitanju, njihova odluka ne može dovesti u pitanje“ (vidi, *mutatis mutandis*, slučaj ESLJP-a, *Brumărescu protiv Rumunije*, predstavka br. 28342/95, presuda od 28. oktobra 1999. godine, st. 61, vidi, takođe, slučajeve Ustavnog suda KI89/13, podnosilac: *Arbresha Januzi*, presuda od 12. marta 2014. godine, stav 83, KI122/17, podnosilac: *Česká exportní banka A. S.*, presuda od 30. aprila 2018. godine, stav 149, slučaj KI67/16, podnosilac: *Lumturije Voca*, rešenje o neprihvatljivosti od 4. januara 2017. godine, stav 87, i slučaj KI94/13, podnosilac: *Avni Doli, Mustafa Doli, Zija Doli i Xhemile Osmanaj*, presuda od 14. aprila 2014. godine).
44. S tim u vezi, Sud primećuje da njegova sudska praksa i gore navedena sudska praksa ESLJP-a, jasno i izričito ukazuju na to da pravo na pravično suđenje prema članu 31. Ustava i članu 6. EKLJP uključuje načelo pravne sigurnosti, koje obuhvata načelo da se konačne odluke koje su postale *res judicata* moraju poštovati i ne mogu ponovo otvarati ili podložne žalbama.
45. Shodno tome, u sudskoj praksi Ustavnog suda i ESLJP-a je naglašeno da jedan od osnovnih aspekata vladavine prava predstavlja načelo pravne sigurnosti, koje podrazumeva poštovanje pravosnažnih, *res judicata* odluka (vidi, slučaj *Brumărescu protiv Rumunije*, predstavka br. 28342/95, presuda od 28. oktobra 1999. godine, stav 62). Prema ESLJP-u „nijedna strana nema pravo da traži preispitivanje pravosnažne i obavezujuće sudske odluke samo da bi se dobilo preispitivanje i razmatranje slučaja“ (vidi, između ostalog, predmete

ESLJP-a *Ryabykh protiv Rusije*, br. 52854/99, ESLJP, presuda od 24. jula 2003. godine, st. 52, i *Sovtransavto Holding protiv Ukrajine*, predstavka br. 48553/99, stav 72; vidi, takođe, slučajeve Suda br. KI55/11, podnosilac: *Fatmir Pirreci*, Ustavni sud, presuda od 16. jula 2012. godine, st. 42 i slučaj br. KI94/13, podnosilac: *Avni Doli, Mustafa Doli, Zija Doli i Xhemile Osmanaj*, presuda od 14. aprila 2014. godine).

### **Primena gore navedenih načela na okolnosti konkretnog slučaja**

46. U tom smislu, Sud će u slučaju podnositeljke zahteva oceniti da li je osporenom rešenjem [Ac. br. 4988/18] Apelacionog suda od 13. marta 2019. godine, kojom su potvrđena rešenja Osnovnog suda u Prizrenu, ogranak u Suvoj Reci od 1. i 17. oktobra 2018. godine, kojima je umanjen ukupan iznos izvršenja, (i) povređeno načelo „presuđene stvari“ kao što je odlučeno u presudi [AC. br. 1302/2018] Apelacionog suda od 11. juna 2018. godine; da li je (ii) dovedena u pitanje stvar koja je konačno rešena presudom [AC. br. 1302/2018] Apelacionog suda od 11. juna 2018. godine, i da li je (iii) konačna sudska odluka u parničnom postupku, odnosno presuda [AC. br. 1302/2018] Apelacionog suda od 11. juna 2018. godine, koja je postala *res judicata*, ponovo otvorena osporenom presudom u izvršnom postupku.
47. Što se tiče ovih kriterijuma, Sud se poziva na relevantne delove rešenja [Cp. br. 82/2018] Osnovnog suda u Prizrenu, ogranak u Suvoj Reci, od 1. i 17. oktobra 2018. godine, u izvršnom postupku, kojim je izmenjen ukupan iznos obaveze, za koje podnositeljka zahteva tvrdi da takvo mešanje krši suštinu „presuđene stvari“ rešene u presudi [AC. br. 1302/2018] Apelacionog suda od 11. juna 2018. godine. Navedeni sud je rešenjem obrazložio:

*„...u obrazloženju prigovora koji je podnet ovom sudu, protiv rešenja Cp. br. 82/2018 od 28.08.2018. godine, pozvao se na to da je dužnik izmirio jedan deo visine duga koji je bio dužan da izmiri na osnovu presuda, a ovu činjenici je isti potkrepio i dokazom o transakcijama - uplatama izvršenim na bankarski račun poverioca u ProCredit Bank i to: dana 18.08.2015. godine, izmirujući obavezu za tri meseca, jun, jul, avgust, u iznosu od 350,00€, dana 22-23.09.2015. godine, izmirujući obavezu za septembar 2015. godine, u iznosu od 100,00€; dana 06.12.2015. godine, izmirujući obavezu u iznosu od 100,00€; dana 05.04.2017. godine, izmirujući obavezu u iznosu od 100,00€; dana 17.04.2017. - 28.04.2017. godine, jedna uplata (poklon za O.M.) u iznosu od 20,00€; dana 07.05.2017.-08.05.2017. godine, izmirujući obavezu u iznosu od 100,00€; dana 04.07.2017. godine, izmirujući obavezu u iznosu od 100,00€. Sudija je ovaj dokaz koji je izveo punomoćnik dužnika ocenio do iznosa od 850,00€ a ne u iznosu prikazanom kao u obrazloženju prigovora dužnika u vrednosti od 2.750,00€. Obrazloženje ove ocene sud zasniva na činjenici da je od dana podnošenja tužbe, 16.06.2015. godine do 31.07.2018. godine, akumuliran iznos koji je u predlogu za izvršenje predočio poverilac, ali se iz transkripta transakcija koji je podneo dužnik vidi da je isti izmirio jedan deo obaveze od 18.08.2015. do 04.07.2017. godine i na taj način bi takvo izvršenje u odnosu na ovaj iznos prouzrokovalo neosnovano bogaćenje za poverioca“.*

48. Sud se takođe poziva na relevantne delove rešenja [Cp. br. 82/2018] Osnovnog suda u Prizrenu, ogranak u Suvoj Reci, od 17. oktobra 2018. godine, kojim je navedeni sud ispravio svoje rešenje, od 1. oktobra 2019. godine, u odnosu na ukupni iznos obaveze, sa obrazloženjem:

*„Shodno tome, a nakon što je sud još jednom izvršio uvid u transakcije uplata za dužnika u vezi sa potraživanjima, isti je utvrdio činjenicu da je dužnik izmirio jedan deo obaveze u vezi sa alimentacijom, i to kako sledi: dana 08.08.2015. godine, dužnik je uplatio iznos od 350 €, dana 22.09.2015. godine, iznos od 100€, dana 02.11.2015. godine, iznos od 100€, istog dana iznos od 100€, dana 03.01.2016. godine, iznos od 100€, dana 07.02.2016. godine, iznos od 100€, dana 07.03.2016. godine, iznos od 100€, dana 02.04.2016. godine, iznos od 100€, dana 03.05.2016. godine, iznos od 100€, dana 09.05.2016. godine, iznos od 150€, dana 05.07.2016. godine, iznos od 100€, dana 31.07.2016. godine, iznos od 100€, dana 03.09.2016. godine, iznos od 150€, dana 02.10.2016. godine, iznos od 150€, dana 02.11.2016. godine, iznos od 100€, dana 01.12.2016. godine, iznos od 100€, dana 05.01.2017. godine, iznos od 100€, dana 04.03.2017. godine, iznos od 100€, dana 05.04.2017. godine, iznos od 100€, dana 08.05.2017. godine, iznos od 100€, dana 01.06.2017. godine, iznos od 150€, dana 04.07.2017. godine, iznos od 100€; u ukupnom iznosu od 2.750,00€“.*

49. Sud, dalje primećuje da je Apelacioni sud, osporenim rešenjem [Ac. br. 4988/18] ostavio na snazi prvostepeno rešenje od 17. oktobra 2018. godine i obrazložio:

*„Materijalno pravo u ovom parničnom predmetu, ne samo da je pravilno primenjeno u pogledu obaveze dužnika da se naplate sredstva za alimentaciju u odnosu na poverioca, već je isto pravilno primenjeno i u pogledu visine.*

*U skladu sa odredbom člana 165. st. 1 ZPP-a: „Greške u imenima i brojevima, kao i ostale pismene greške i obračuni, nedostaci sa aspekta forme presude i neslaganje kopija sa originalom presude, koriguje sud u bio koje vreme“.*

*Prvostepeni sud je rešenjem Cp. br. 82/18 od 17.10.2018. godine priznao da je načinio grešku prilikom obračuna uplata za alimentaciju, pa je shodno tome, pravilno ispravio rešenje CP. br. 82/18 od 01.10.2018. godine u pogledu iznosa od 4.700,00 evra gde treba da stoji iznos od 2.800 evra, i ovaj deo izreke odgovara delu obrazloženja“.*

50. Sud, na osnovu napred navedenog, primećuje da izvršni sudovi zapravo nisu povredili suštinu „presuđene stvari“ i nisu doveli u pitanje pravosnažno rešenu stvar, kao što je utvrdio Apelacioni sud konačnom odlukom [AC. br. 1302/2018] od 11. juna 2018. godine.

51. Naime, Sud ukazuje na to da je prvostepeni izvršni sud rešenjem [Cp. br. 82/2018] od 17. oktobra 2018. godine, ocenio da od ukupnog iznosa obaveze od 5.500€ (pet hiljada petsto evra) treba odbiti iznos od 2.750 € (dve hiljade sedamsto pedeset evra) jer je utvrđeno da je jedan deo obaveze na ime alimentacije namiren od strane bivšeg supruga podnositeljke zahteva putem

bankarskih transakcija, uključujući vremenski period od 8. avgusta 2015. do 4. jula 2017. godine. U ovim okolnostima, Sud ocenjuje da izvršni sudovi nisu povredili suštinu onoga što je rešeno u parničnom postupku, konačnom presudom [AC. br. 1302/2018] Apelacionog suda od 11. juna 2018. godine, pošto izvršni sudovi nisu ponovo otvorili ili izmenili presuđene stvari, ni što se tiče: i) poveravanja, staranja i obrazovanja deteta O.M. niti što se tiče ii) određivanja visine mesečne obaveze od 150€ (sto pedeset evra) u vezi sa alimentacijom, već su ispravili ukupan iznos obaveze od 5500 € (pet hiljada i petsto evra), iz razloga koji su prethodno izloženi u stavovima 47. i 48. ove odluke.

52. Što se tiče navoda podnositeljke zahteva da su izvršni sudovi morali da uzmu u obzir podneske koje su im podnele parnične stranke, Sud ocenjuje da nije u njegovoj nadležnosti kao suda da utvrđuje da li su izvršni sudovi morali da uzmu u obzir podneske koje su im podnele parnične stranke ili da oceni da li su oni pogrešno protumačili ili primenili procesno i materijalno pravo. Naime, takav navod, po oceni Suda, spada u kategoriju navoda koji pokreću činjenična i zakonska pitanja (zakonitost) koja su po pravilu nadležnost redovnih sudova, ukoliko njihovo odlučivanje ne dovodi do očigledne proizvoljnosti.
53. S tim u vezi, Sud ponavlja da nije njegov zadatak da se bavi činjeničnim ili zakonskim greškama koje su navodno izvršili redovni sudovi prilikom ocene dokaza ili primene zakona (zakonitost), osim i u meri u kojoj su te greške mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost). Naime, uloga je redovnih sudova da tumače i primenjuju relevantna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, presudu ESLJP-a) od 21. januara 1999. godine, *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, stav 28).
54. Uloga Ustavnog suda je da obezbedi poštovanje prava zagantovanih Ustavom i drugim pravnim instrumentima. Prema tome, Ustavni sud ne može da postupa kao „sud četvrtog stepena“ (vidi, *mutatis mutandis*, slučaj Suda KI86/11, podnosilac zahteva *Milaim Berisha*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. aprila 2012. godine).
55. Sud primećuje da se podnositeljka zahteva ne slaže sa ishodom redovnog postupka, u ovom slučaju izvršnog postupka. Međutim, njeno nezadovoljstvo ishodom postupka sprovedenog pred redovnim sudovima ne može samo po sebi pokrenuti argumentovanu tvrdnju o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje (vidi, *mutatis mutandis*, predmet *Mezótúr-Tiszazugi Társulat protiv Mađarske*, ESLJP, presuda od 26. jula 2005. godine, stav 21; i vidi, takođe, slučaj KI56/17, podnositeljka zahteva *Lumturije Murtezaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 18. decembra 2017. godine, stav 42).
56. Pored toga, podnositeljka zahteva se povodom navoda o povredi svojih prava poziva i na nekoliko slučajeva ovog Suda i ESLJP-a i tvrdi da su isti primenljivi u njenom slučaju. Međutim, s obzirom na to da je Sud, kao što je prethodno navedeno, ocenio da u konkretnom slučaju nije povređena suština „presuđene stvari“ koja je zagantovana članom 31. Ustava i članom 6. Konvencije, slučajevi na koje se pozvala ne mogu primeniti u konkretnom slučaju. Stoga, na osnovu napred navedenog, Sud smatra da se gore navedeni slučajevi na koje se

pozvala podnositeljka zahteva razlikuju od činjeničnih i pravnih okolnosti konkretnog slučaja.

## Zaključak

57. U zaključku, Sud smatra da podnositeljka zahteva, na ustavnim osnovama, nije potkrepila svoje tvrdnje da su relevantni postupci na bilo koji način bili nepravični ili proizvoljni i da su osporenim rešenjem povređena njena prava i slobode zagarantovane Ustavom i Konvencijom (vidi, *mutatis mutandis*, predmet *Shub protiv Litvanije*, br. 17064/06, ESLJP, odluka od 30. juna 2009. godine).
58. Shodno tome, Sud, u skladu sa pravilom 39 (2) Poslovnika zaključuje da se zahtev podnositeljke, na ustavnim osnovama, mora proglasiti neprihvatljivim kao očigledno neosnovan.

## IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, na osnovu člana 113.7 Ustava, člana 20. Zakona i pravila 39 (2) i 59 (2) Poslovnika, dana 13. maja 2020. godine, jednoglasno

## ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu odmah.

**Sudija izvestilac**

  
Remzije Istrefi-Peci



**Predsednica Ustavnog suda**

  
Arta Rama-Hajrizi